

Vaste Commissie voor Taaltoezicht
Warandeberg 4 – 1000 BRUSSEL

Brussel, 2 april 2009

[...]

[...]

Mijnheer de Directeur-generaal,

Ter zitting van 12 september 2008 onderzocht de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) in haar verenigde afdelingen een klacht die bij haar werd ingediend omwille van het feit dat sinds 2003 het Paleis voor Schone Kunsten zich naar het publiek richt met het logo BOZAR. Volgens de klager is de benaming BOZAR afgeleid van het Franse “Beaux-Arts”, een onderdeel van de Franstalige benaming van het PSK, en schendt het gebruik ervan de neutraliteit tegenover de verschillende taalgemeenschappen in dit land.

*
* *

U deelde aan de VCT het volgende mee:

“Het in 2003 gelanceerd cultuurmerk BOZAR refereert aan de inhoudelijke invulling, de programmering en de artistieke creatie van het Paleis voor Schone Kunsten. Deze laatste plaatsaanduiding en wettelijke benaming voor de vennootschap bleef echter behouden: BOZAR wordt in de communicatiedragers (visueel en auditief) steeds in onlosmakelijk verband vermeld met de naam ‘Paleis voor Schone Kunsten’ in drie talen (N-F-E) waarvan de volgorde van de twee eerst vermelde talen wisselt per kalenderjaar in navolging van het Staatsblad.

De nieuwe naam werd op 20 december 2002, na kennisgeving aan de kabinetten van de beide gemeenschapsministers van cultuur, aan de Raad van Bestuur voorgesteld in aanwezigheid van Nederlandstalige bestuurders waarna geen opmerkingen werden geformuleerd hieromtrent. De officiële lancering kwam er met de persconferentie ter gelegenheid van de voorstelling van het seizoen 2003-2004 in maart 2003.

Het is net die drang en noodzaak aan een internationale uitstraling en positionering binnen het internationale museale landschap die het Paleis voor Schone Kunsten dreven naar een merk en een huisstijl, die los staat van elke taalpolemie en de communicatie voor de anderstaligen die onze hoofdstad ontvangt en herbergt eveneens bevattelijk maakt.

Het fictieve woord, visuele voorstelling en logo BOZAR heeft eigenlijk in geen enkele van de ons bekende talen een echte betekenis.

De voordelen die deze korte naam biedt voor digitale communicatie en online marketing behoeven geen verdere toelichting.

Aldus werd het overkoepelende merk BOZAR met strakke huisstijl geboren.

Het is onze plicht en ambitie om een luisterend oor te hebben voor de mening van het publiek in relatie tot allerhande onderwerpen (ook het merk), omdat deze publieksstemmen ons helpen de communicatie verder te verfijnen naar de betrokken taalgemeenschappen, zonder het merk te willen verzwakken. Want een nieuw project positioneren vraagt een volgehouden, consistente en langdurige investering in communicatie en promotie. Wij hopen van harte dat ons deze tijd gegund wordt en willen er nogmaals op drukken dat de naam Paleis voor Schone Kunsten alomtegenwoordig blijft.

*
* *

In navolging van artikel 40 van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT) worden de berichten en mededelingen die de centrale diensten rechtstreeks aan het publiek richten in het Nederlands en in het Frans gesteld.

De naam “Paleis voor Schone Kunsten” dient dan ook zowel in het Nederlands als in het Frans vermeld te worden in de berichten aan het publiek.

U deelde aan de VCT mee dat de wettelijke benaming voor de vennootschap behouden blijft en steeds vermeld wordt in drie talen (N-F-E) waarvan de volgorde van de twee eerst vermelde talen wisselt per kalenderjaar in navolging van het Staatsblad. De VCT stelt dan ook vast dat het gebruik van de wettelijke benaming van het Paleis voor Schone Kunsten in overeenstemming met de taalwetgeving in bestuurszaken is.

*
* *

Wat het gebruik van de term BOZAR betreft:

De VCT is er zich van bewust dat ook culturele overheidsinstellingen, als het Paleis voor Schone Kunsten, in hun communicatie- en promotieacties thans niet ontsnappen aan de wetten van de markt en op zoek gaan naar „flitsende” logo’s.

Zulks kan evenwel niet onbeperkt en met name blijven de acties van dergelijke instellingen onderworpen aan de SWT.

De wetgever heeft zulks nogmaals bevestigd bij het vastleggen van het nieuwe statuut van het Paleis voor Schone Kunsten; met name is het Paleis voor Schone Kunsten verplicht het Nederlands en het Frans op voet van strikte gelijkheid te behandelen.

Met dat doel heeft de wetgever de benaming van het Paleis voor Schone Kunsten vastgelegd.

De VCT stelt vast dat het logo “Bozar” niet is opgenomen in de wet van 7 mei 1999 houdende oprichting van het Paleis voor Schone Kunsten (BS. 20.08.1999), noch in haar uitvoeringsbesluiten en dat er dus geen wettelijke basis is voor het veralgemeende gebruik van de term “Bozar”. De VCT verwijst derhalve naar haar vaste rechtspraak dat afkortingen of logo’s aanvaardbaar zijn voor zover zij zowel naar de Nederlandstalige als Franstalige benaming van de betrokken instelling verwijzen en het gebruik van de twee talen op voet van strikte gelijkheid behandelen. Hetgeen in casu niet het geval is.

Derhalve acht de VCT de klacht ontvankelijk en gegrond.

Een afschrift van dit advies wordt gestuurd aan de klager.

Met de meeste hoogachting,

De Voorzitter,

A. VAN CAUWELAERT-DE WYELS